Half-an-Hour Discussion arising out of replies to *Question No. 95 on 13th June 1978.

re: C. R. E. Cell

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಎರಡನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"(a) When the C. R. E. Cell started; (b) Whether the entire expenditure on this cell is being met by the Centrel Government, (c) If so, the amount alloted from the Central Government and the amount spent so far.?"

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾದಂಥ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಂಭೀರ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್ಫೋರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಕೇವಲ ೩೩ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಆಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಕೆಳಗೆ ಎಪ್ಟೆಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ೪೬೯ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿ, ೩೫೯ರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಹಾಕಿ, ಕನ್ ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುವುದು ೧೫೭ ಆಗಿದೆ. ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ೫೯೨ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ೫೪೯ರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ಷಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ೨೦೭ ಕೇಸುಗಳು ಕನ್ಏಕ್ಸ್ (ಸಜಾ) ಆಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೩೨೯ ಕೇಸುಗಳು ಬುಕ್ ಆಗಿವೆ, ೨೪೩ರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಾಣ ಕಾಯಿದೆಯ ಕೆಳೆಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು (Compromise) ಕಾಂಪ್ರೊಮೈಸ್ or other wise disposed ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಂಥ ಹಲ್ಲಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದರೇ ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿಂದ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂಥಾದ್ದು Government has failed to give protection to the untouchables all over the State. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸದನದಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನ ಭಂಗ ಹರಿಜನೇತರರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಬೆಟ್ಟ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯು ಇದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಊರ ಜನರಿಗೆ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ಹಾಕಿರು ವದರಿಂದ ಊರಜನರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಊರೊಳಗೆ ಬರಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ವುಕ್ಕಳ ಮಾನಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಉರೊಳಗೆ

ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜೀವನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಲಿಕ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೂಡ ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾಗರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ' ಯಾರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಚರ್ಚ್ ನಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಜೀವವನ್ನಾದರು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಲೀ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಟಿನವರಾಗಲೀ, ಜನತಾದವರಾಗಲೀ ನೀವು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದೀರಾ ? ನಿಮಗೆ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ? ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಮಗಳೇನು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಘಟನೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವೊನ್ನೆ ಯಾಧಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊನ್ನಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಗೆ ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯ ಮಾನಭಂಗ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. "ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚಾ ಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ದೋಷವೇನೆಂದರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಜಾತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸ್ಪೃತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—The untouchability is a curse on the Hindu Society. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಈ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಾಚಾರೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೊಣೆ-ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ: ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೆರಿಜನರ ಉದ್ದಾರದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಸೈಪ್ ನ್ನು (ನೈಜ ಕ್ರಮ) ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಮಾಡಿದರೂ as per Directive Principles of State Policy ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಹರಿಜನರ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಬಾಳುವೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ್ ೨೫ರಷ್ಟು ಹರಿಜನರು, ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾತಿಯತೆಯ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೩೧-೩೨ರಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡಕರ್ ರವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ದುಂಡುವೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹರಿಜನರನ್ನು ಹಂದಿಗಿಂತ ಕೀಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಕೀಳು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವುತ್ತು ವಂಚನೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹರಿಜನ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಲಿತ ಸ್ಥಾನಬೇಕು ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ನ್ನು ೧೯೭೮ರಲ್ಲೂ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಾ॥ ಅಂಬೆಡಕರ್ ರವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಅಂಥ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಯೋಚಿತ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮರಾಟವಾಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ''ಡಾ॥ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡಕರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ವುಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ತಡ ಮರಾಠವಾಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ತರುಣರನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂಡಾಯ

ಹೂಡಿದರು ಲೋಕಮಾನ್ನೆ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಅಥವಾ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರು ವುಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೆ ವುಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ಡಾ॥ ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ರೆರವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಏನು ಸೇವೆ ಸಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಮರಾಠವಾಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸನಾತನ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು, ಜಾತಿವಾದಿಗಳು, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅತ್ಯಾರ್ಟಿಕರದ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆ ವೇಲೆ ಆತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಟನೆ ಕೇವಲ ೮-೧೦ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರೋಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಾಗ ಭಾರತೀಯರು ಅದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಅಂಥದ್ದು ನಡೆಯುಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಹರಿಜನರನ್ನು ನೀಗ್ರೋಗಳಿಗಿಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತಾತ್ರಿಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೇಲಾಗಲೀ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ (ರಾಷ್ಟ್ರ) ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಯಾವ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ, ಮುಂದೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂಥದ್ದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಹರಿಜನರ ಉಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? Why the Government have not come forward to provide millions and crores of rupees for the abolition of untouchability in this country. What is the intention of this Government or the Government of India which ruled the Country for the last 30 years? They have no heart to change the society because it has been embodied with the Hindu philosophy of costeism and Hindu religion. They do not want to give up The communities and castiesm, the basic features of Hindusim. ಈ ಒಂದು ಮೆಂಟಾಲಿಟಿ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಮಹಾನುಭಾವಿ ಬಸವಣ್ಣನೆವರು ಜಾತಿಯ ಜಾಲವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮಗಾರ ಹರಳಯ್ಯನ ಮಗನಿಗೂ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಧುವರಸನೆ ಮಗಳಿಗೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬಸವಣ್ಣ ನವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ಮೊದಲನೆಯರಾದರೆ, ಮಹಾನುಭಾವಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಎರಡನೆಯವರು ವುತ್ತು ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ರವರು ಮೂರನೆಯವರು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಪ್ರವಾದೀಯು, ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ರವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಾತಿವಾದಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ದುರ್ದೈವವ ಸಂಗತ್ತಿ ವುತ್ತು this shameful attitude which has no parells in the history of this country.

೫-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಾವು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು, ಧರ್ಮಗುರುಗಳನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವಂತಹ ಈ ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ಯಾರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ನಾನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ, ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದಾದರೆ, ಕೂಡಲೇ ಅಸ್ಪೃತ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು

ತೆಗೆದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸಿವಿಲ್ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್ಫ್ರೋರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ನಾಟಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೆರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್ಫೋರ್ಸ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಇರಬೇಕು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಪಿ. ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಲೋಕಲ್ ಪೋಲೀಸರು ಇಂಬಾರದು. ಈ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ (ಅಟ್ರಾಸಿಟೀಸ್) ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೆಲ್ ಗೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ಫೋಲೀಸರು ಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಷನ್ ಇದ್ದು ಆ ತರುಣರಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬಾರದು, ಅವರು ಜಾತ್ಮಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ತರುಣ ಜನಾಂಗದವರಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೫೦೦ ಜನರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ತರುಣರಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನೇವಿ, ಏರ್ಫೋರ್ಸ್ (Nevy, Air-Force) ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಪೋರ್ಸ್ ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಅವರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಇರಬಾರದು? ನೇವಿ ಮತ್ತು ಏರ್ಪೋರ್ಸ್ಗಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸ್ಟ್ರೇಷಲ್ ಫೋರ್ಸ್ಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ**ರ** ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈ ವಿಶೇಷ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಅತ್ಯಗತ್ನವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಬರೆಲಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ೧೯೭೫–೭೬ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೋದಂಡರಾಮಯ್ಯ ಎಂಬ ಎಸ್.ಪಿ. ಒಬ್ಬರಿದ್ದರು. ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಸಿ. ಆರ್. ಇ.ದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಷ್ಠಾಪಂತ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀಯುತ ಕೋದಂಡರಾವಯ್ಯುನಂಥವರು ಇಂಥ ದಕ್ಷ ಆಫೀಸರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬೇಕು. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಲೆವೆಲ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದ ಸಮಸ್ಥೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜ್ಕಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸೆಲ್ ಇದ್ದು ರಾಜ್ಕಮಟ್ಟದ ಒಬ್ಬರು ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. "ಡಿವಿಜನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಪ್ರಿ ಇರಬೇಕು. ಇವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ೩೩ ಮಂದಿ ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮನೆ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುದ್ದ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಲೋಕಲ್ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುಪುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್ಫೋರ್ಸ್ರಮೆಂಟ್ ್ಫಸೆಲ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಹರಿಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉದ್ದಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಹಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿುನಿಮಂ ೫೦–೬೦ ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೨ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ೫೦೦ ಜನರಾದರೂ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ನಪ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಥವರು ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿರಬೇಕು. ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ಸೈಷಲ್ ಫೋರ್ಸನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನವುಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೨೫ ಫರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಂದರೆ

೬೦ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ಜನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಉಗ್ರವಾದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾಕರರಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕಾರಣೆಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಯುವಜನರಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಂಥೆ ಮಹಾಪುರುಷರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಾ ಉ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು "it may be your interest to be our masters.....but how can it be ours to be your slaves" ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆ ತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವಂಥ ಜಾಗೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮನೋಭಾವನೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೆರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಈಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೇಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆದೀತು? ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಷೆಷಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸನ್ನು, ಸ್ಪ್ಷೆಷಲ್ ಏ ಜಿ ಪ್ರಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ದೀನದಲಿತರ ರಕ್ಷಣೆ ಬರೀ ಕನಸು ಮಾತ್ರ ಆದೀತು ಆ ಕನಸು ನಿರರ್ಥಕವಾದೀತು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ನಂಬಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವರೇ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಮೊರೆಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

> ಏರಿ ನೀರುಂಬೊಡೆ ಬೇಲಿ ಕೈಯ್ಯ ಮೇಯೊಡೆ ತಾಯಿ ಮೊಲೆಹಾಲು ಸಂಜಾಗಿ ಕೊಲುವಡೆ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ದೂರುವೇ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವ?

ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆಹಾಲೇ ನಂಜಾದರೆ ಕೂಸು ಯಾರಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್ಪೋರ್ಸ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅರಕೇರಿಯವರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದಂಥ ಕೆಲವು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕರಥ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹತ್ಯೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಯು ಪುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿಶೇಷವಾದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರು ಪುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೇರುಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಂದು ಆಳವಾದಂಥ ಯೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂಥ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ ಕ್ರೋಸ್ಕರ ಅವರ ಮೇದಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಯಿತು. ಇವರು ಕೇವಲ ಹರಿಜನರ ಮುಖಂಡರಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಮಾನವ ಕೋಟಿಯಂಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮುಖಂಡರಾಗಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡರಾದರು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂತಹವರೇ ಆದರೂ ಅವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಂತಹ ಜಾತಿ ಎಂದು ಒಂದು ಲೇಬಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಸಣ್ಣವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದರಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾನಂತೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೀಗ್ರೋಗಳು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಗುಂಡನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ,, ದೇಹಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಒಂದು ದೇಹವನ್ನು ಒಂದು ಗುಂಡು ಹೊಕ್ಕಿ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಕಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದಿಲ್ಲ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಜನ ರನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗುಂಡಿನಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಗುಂಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಚಪುತ್ತಾರ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಟ್ರೈಶ್ಯರು, ಸೆಗ್ರಿಗೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಇವನು ನನ್ನ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಿಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಬಿಳಿಯರನ್ನ ಕಂಡರೆ ದ್ವೇಷ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಿ ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ, ವಿರೋಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ರಂಥ ಮಹಾನ್ ಪುರುಷರು ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಂತಹವರು. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಕರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಬರಿಸಿ ದೂರ ಸರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಜಾತಿಪದ್ದ ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದ ವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಾತಿ ಪದ್ದ ತಿಯನ್ನು ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಮುತ್ತು ಆಗಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರೂ ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹಾಕಿದರು. ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನವುಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ ವುಂಜೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಎಂದು ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಜನ ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇವಸ್ಥಾ ನೆಗಳಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿ ನಂತರ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ನಂತರ ಇವತ್ತಿಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು, ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊರಾರ್ಚ ದೇಸಾಯಿಯವರ ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ತಪ್ಪೋ ಅಂತೂ ಇದು ಗಾಣ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಈ ವುಂಜೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಮತ್ತು ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವಯ್ಯ ನವರು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪೂಜಾರಿಗಳು ನಿರೋಧಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಲ್ಲಿನ ಜನ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು ಅದು ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಯಿತು. ಸಹಸ್ರಾರು ಹರಿಜನರು ಖುಷಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ದೇವಸ್ಥಾ ನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಸುಬುದಾರರು ಇದ್ದರು ಅವರು ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಪಂಡಿತ ಜವಹರ ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗ**ಬೇ**ಕು, ಶ್ರೀಮಾನ[ಾ] ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಗಲಿಸಿದರು. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರೊಬ್ಬರೇ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಗಳು ಸಂಜಿಂವಯ್ಯಾನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ದೇವಸ್ತಾನ ದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದವೇಲೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ಯುವಕ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಲಿಕ್ಕಲ್ಲ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರಬ್ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಆಗ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಾಸ್ತವಿಕಥೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ಲ್—ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಸಹ ಈ ತರಹ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಹಿನ್ನಲೆ ಏನು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಜಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ನಾವು ಬಸವೇಶ್ವರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಸವೇಶ್ವರರು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ನಾಯಕರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅಂತಹವರು ಎಷ್ಟೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೇ ಒಂದು ತಿರುವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ತ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುವ ಹಾಗೆ, ನಿರ್ಜೀವವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಅವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಬರೀ ವಿಚಾರದಿಂದ, ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಮಾಜ ಬದಲಾವಣಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಲಿತ ಪಂಥದವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಬಲವಾಗಿ ನಡೆಯದ ಹೊರತು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದಲ್ಲ ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ದಿಟ್ಟ ಬಂದೂಕೇ ಸರಿಯಾದ ಮದ್ದಾದರೆ ಆವಾಗ ಯಾರು ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ರುಚಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೋ ಆ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವೇ ಮದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜ ವಾದಿಗಳು. ಅವರು ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಅರಿವನ್ನು ಸ್ವಲ್ವ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ, ಪ್ರೀತಿಯಂ ಮಾತಿನಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪಿಸುಮಾತಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯುತ್ನ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಟದ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಮರ್ಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಬಂತಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಒಂದೆರಡನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಪುನಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಲೇಬೇಕು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗೆಬೇಕಾದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆನವಲೆಂಟ್ ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ಶಶಿಷ್ ಬರಲೆಬೇಕು ಅದು ತಪ್ಪಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕು. ಅದರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಿ, ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಎರಡು ತರಹವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳತಕ್ಕ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಅಂಧೋಳನದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಒಬ್ಬನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಚೈನಾ, ರಶಿಯಾ, ವಿಯಟ್ನಾಂ ಮುಂತಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಬೇರೆ, ಅವರ ಗುರಿಯೆಂಬೇರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುರಿಯಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಿಲ್ಲ ಯಾರೋ ತನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ತಂದಂಥನ್ನು, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಗುರಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. - ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಏನು ಅಂತ ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ ಬಿಡಿ. ಅದು ವಿಷಯ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಯಾಗಂತ್ತದೆ.

ಥೇರೃನ್ರವರು.—ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ೂತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವಾದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ನಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಎನ್ಫೋರ್್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಸ್ಟ್ರೈಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹ ಬರದೇ ಹೋದರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಶತಮಾನಗಳಾದರೂ ಅಸ್ಟ್ರೈಶ್ಯತೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್್ತ್ ಗುಂಡೂರಾವ್.--ಅಂತರ್ ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವಲ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. ....ಎರಡು ಸಾವಿರ ಏತಕ್ಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ವರೆಗೆ ಕೊಡಿ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು, -- ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎರಡೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. _ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನು ಯುವಕ ಯುವತಿ ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಯುವಕನನ್ನು ಮೇಲ್ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು, ಮೇಲ್ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹರಿಜನ ಯುವಕ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು, ಆಗಲೇ ಸಮಾನವಾದ......

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. __ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ?... ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ?...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಇದೇನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳು ತ್ತಾರಲ್ಲ…? ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದನ್ನು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಕೆಲವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರವಾದ ವಿಷಯ.ಗಳೇನಿದ್ದಾವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಮಾಡುವುವಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಬರೀ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಟ್ರಾಸಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಫೋಲಿಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಲಿಷ್ಟರಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಲ ವಾರು ಕೇಸ್ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಖುದ್ದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಫೋಲೀಸರು ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದಂತ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅವಾಯ್ಡ್ ಮಾಡದೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೇಸ್ಕರ ಕೆಲಸೇಮ್ಮೆ ಎಗ್ಜಾಜಿರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಲಾಟೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೇ ಆಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಫೋಲೀಸರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾತಾವರಣ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವರು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆಮದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಿವೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡು ತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ೫ ವರ್ಷವಲ್ಲ ೧೦ ವರ್ಷದೊಳಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ವ್ಯವವರಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಣದಿಂದಲೋ, ಇನ್ನು ಯಾವುದು ಕ್ರಮದಿಂದಲೋ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

9TH AUGUST 1978 525

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಈಗಿರುವ ಆಕರ್ಷಣೆ ಏನೇನು ಸಾಲದು, ಸ್ಕೂಟರ್ ಕಾರ್ ಇಂಥಾ ಆಕರ್ಷಣೆ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ್ಶೆಟ್ಟಿ ....ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಏನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಇಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ರವರು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು....

ವೈಸ್ ಜೇರೃನ್ರವರು. —ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಸಾಕು. ಸಾಕಷ್ಟು ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ ಈಗ ಮಾನ್ಮ ಸಸಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

SRI L. G. HAVANUR (Minister for Law, Social Welfare and Backward Classes).—Sir, the discussion that had been raised by the hon'ble member relates to a very serious problem that afflicts the whole of the Indian society and particularly the Hindu society. When we express sympathy for the untouchables and try to extend the benefits to them, and when we start speaking about the caste system which has given rise for the evil practice of untouchability, we cannot avoid wounding the feelings of those who are above the untouchable class.

6-00 P.M.

We cannot avoid wounding the feelings of those who practised untouchability. This is a very sensitive subject and I be seech the indulgence of the hon'ble Speaker and also the members to bear with me if I say that untouchability is the outcome of some religious notions and social values that the Hindus have developed for centries. It is easy for us to speak here in the House for the eradication of untouchability and condemn that practice but in practice we do accept certain castes as inferior on the ground of their occupation or birth and at home we do not allow them even to dine with us and to drink water with us. This type of hypocrsy is peculiar to the Indian society. Unless we make sincere and honest efforts as we preach or as we make speeches in the direction of removing untouchability or eradicating it, any solutions that you may make may not give at v results. The problem of the untouchables defies any solutions that any social scientist can suggest because it is deep rooted in us and inherently we are incapable of evolving new social values whereby we accept everyone as our equal. It is no doubt true that Budha made an effort, not for the eradication of caste system as such but he made efforts for the eradication of the concept of high and low associated with birth. It cannot be said that there were no social groups 3000 years ago, there we reoccupational groups but no group was stratified into a caste i.e., to say no group had acquired any status of high or status of low and rigidity but the Hindu values which were preached by the so called superior classes made us believe that some are born superior and some are born inferior. This concept was accepted both by the superior class and the inferior class, the social order was accepted by all and it was not questioned by anybody. After the advent

of the Islam in India and also the Christianity in India and veerashairisvm in Karnataka I believe, the liberal ideas of human dignity, human liberties were propagated in India and therefore Hindu mind was a little liberalised. When Mahatma Gandhi took up the cause of Independence, he had to gather the strength of all communities and before India could attain political independence he wanted that Indian society should make forwardmarch towards social progress and social progress, according to the concept of Mahtama Gandhi, consisted in the eradication of untouchability. Simultaneously with the efforts made by Mahatma Gandhi, Dr. Ambedkar also came on the political scene and he waged a war against the Hindus as such and he went to the extent of leaving the Hindu fold embracing either Islam or Christianity, but at the fag end of his life he realised, one day the Hindu mind may get itself converted and atone for the sins committed for centuries against the Harijans. Therefore he had to accept Buddhism which was akin to Hindusim or a denomination of Hindu religious community.

Sir, as I said besore, so many social reformers have tried in vain in the eradication of untouchability. But Dr. Ambedkar Chairman of the Drafting Committee of the Constituent Assembly saw untouchability was eradicated and he made a specific provision in Art. 17 by which the practice of untouchability in any of its forms was forbidden and any such practice was to be punished as become a fundamental right with the a criminal offence. It has untouchables because it appears in the Chapter relating to the Fundamental Rights, it is the fundamental right of the so called untouchables to be treated equily and if anyone treats untouchables inferior, hie basic right which is accepted as fundamental right is being affected. So, the Central Government made a law in 1955 discribing it as Untouchability Offences Act and that Act being a Central enactment, the responsibility of enforcement of that Act vests with the Central Government. It does not mean that if the Central Government in any particular State does not take any measure for the protection of the rights of Harijans or the untouchables, the State Government should hold its hand. But in 1974 for the first time, the Civil Rights Enforcement Act was passed with slight amendments to the Untouchability Offences Act and a Cell was created in Karnataka also. The most unfortunate thing is, I believe, the hon'ble members of the Opposition will not take it as a political issue because it is borne out from the records that although we expended about Rs. 10 lakhs on the maintenance of Civil Rights Cell in our State, the Central Government could not make a grant exceeding Rs. 31 lakhs. When I became the Minister, one of the first things I did was to write to the Central Government to make a grant

of Rs. 10 lakhs because we wanted to take the department of Enforcement Cell to the districts and taluka places because the atrocities are being committed in larger number and with greater intensity on the Harijans in the rural areas than in towns and cities. Therefore our object was to see that the Cell extends its activities to district, taluk and village levels also. So, I wrote a letter to the Home Minister on 19th April 1978 and I shall read out the same for your kind information.

"Dear Shri Dhaniklal Mandal,

Sub: Strengthening of Civil Rights Cell.

Kindly refer to the State Government's letter dated 20th December 1977 in regard to the strengthening of Civil Rights Enforcement Cell. I am enclosing herewith a copy of said letter for your ready reference. In view, of the importance attached to the effective implementation of the provisions of the Civil Righes Act, I shall be grateful if you kindly use your good offices for our proposal to strengthen the Civil Rights Enforcement Cell in this State and expeditiously clear the proposal by the Government of India by financial support to the extent required. An early reply will be appreciated.

With kind regards,

Yours sincerely,,

Sd/-

L. G. Havanur

For this I have received a reply from Mr. Dhaniklal Mandal fowllows;

Kindly refer to your letter dated 14th April 1978 regarding the strength of Civil Rights Enforcement Cell in Karnataka. We had allocated a sum of Rs. 8.10 lakhs to the Government of Karnataka last year, out of which 3.5 lakhs related to the likely expenditure in 1977-78 and the balance for the previous years. It is not possible for us to increase the allocation for the current year over the previous years. It is not possible for us to increase the allocation for the current year over the previous years, outlays, because since the schemes now been extended to all other States, there is sizeable demand from them also,

With kind regards,

Dhaniklal Mandal"

So, it is not correct on the part of hon'ble Members to make allegation that our State Government is either not sincere or less sincere in the effective implementation of this Act. We are very very serious. We have taken this problem as a very serious problem. I could now make a statement though I have no consulted my other colleagues nor the Cabinet in this matter. But this is the feeling of our Government that whether the Central Government gives us the we shall see that we discharge the debt and assistance or not. effectively implement the Civil Enforcement Cell. We have taken the welfare of the Scheduled Castes as a first charge on the State. Whether the Central Government pays towards the expenditure or not, I think our Government will meet the entire expenditure and see that the Enforcement Cell will function effectively and it has been working effectively to the entent it was possible Sir, hon'ble Members spoke with vehemence and emotion. But I could also say that one need not that I am under-estimating the sincrity of other Members. Sri J.H. Patel also spoke. Now. considering the sincerity, tone and vehemence with which Prof. Arakeri spoke and the lukewarm attitude with which J.H. Patel spoke, one could generally infer that the depth of feelings could be determined from the class to which he belongs. If man speaks with vehemence, his vehemence represents the class from which he is drawn. In this House barring Arakeri, I could not find anyone pleading for eradication of untouchability with the same force and vehemence with which Prof. Arakeri did. Therefore, we social values and we have got some social got to have different morals. In a society like ours, change of social morals is a very very slow process, and to the expectation of Prof. Arakeri, our society may not at once convert itself into a caste-less society. We have got to educate the people and tell them the evils of untouchability and caste eystem and imbibe in them the wider concepts of social progress and national ideology. Unless we make an effort in that direction, I believe any efforts that any Government could make would not give the desired results. I would also like to draw the attention of the hon'ble Members to the fact that in America actually a was is going on between the whites and the blacks, and in South Africa, the most atrocious condemnable 'Aparthied policy' is being practised. In the same way the caste-Hindus have kept the untouchables in our country. The problem existing in American society or South African society or South African society may not be the same as that of the problem the Hindu society is confronted with. An America and South Africa, people are clearly demarcated on the ground of race and colour. And in India, there is no single caste which could be indentified on the ground of race or colour because of the admixture of races and colour, blood. We don't find any caste with ethnic indentity.

war we find in America and South Africa cannot be found here in India, because people are not demarcated on the ground or race or colour into different castes. Castes are only social categories and this concept of caste-group is an artificial grouping of people. Though they do not belong to the same stock, race or descended from the same common ancestors, this artificial grouping of persons has resulted in keeping persons as inferiors and condemning them in perpetuity to follow certain occupations which are considered to be unclean and un remunerative. Therefore, the Scheduled Castes. particularly, the untouchable Schedujed Castes, cannot be uplifted economically unless they are made to discard the inferior unremunerative occupations and unless they take to modern new occupations like Engineering, Medicine, Civil services and other occupations and untouchability cannot be eradicated.

Sir, I would like to make this occasion an opportunity to have been provided to me by Prof. Arakeri to say that the agitation that is going on in Maharashtra is an indication of the probable great upsurge in the whole country. The hitherto suppressed and downtrodden untouchables will not hereafter tolerate even the slightest injustice and I do welcome such agitations or such upsurges taking place in Karnataka and elsewhere also. I should say the attitude of the caste Hindus in Marathawada in objecting to renaming the University after Dr. Ambedkar is representative of the feeling of the superior castes that by encouraging the inferior communities they would also claim equal status which the Hindu orthodox mind is not prepared to accept My request to Prof. Arakeri and others of similar thinking is that unmindful of what happens to be one's personal political career, one should take up the cause of social equality and see that the educational institutions and universities and research institutions are established throughout India after the name of the great Dr. Ambedkar.

(Sri J.H. Patel rose)

SRI L. G. HAVANUR.—I also was very eager to interrupt you and make a speech but I refrained. This platform should not be used to make allegations and counter-allegations.

SRI J. H. PATEL .- That is what you did ..

SRI L. G. HAVANUR.—I do not exclude myself. We cannot find the same enthusiasm which I find in Sri Arakeri but in my enthusiasm I excel Sri J.H, Patel.

SRI J. H. PATEL.—The question of your excelling does not come at all. We can think of a different forum for it.

Mr. Chairman.—The Hon. Minister will please confine himself to what the Government has done so far and what it intends to do to protect their rights.

SRI L. G. HAVANUR.—For the purpose of removing the economic depandance of the untouchables and freeing them from the clutches of the vested interests we are taking all measures so that they can be economically independent. They cannot exercise their rights effectively unless they are made economically independent. The village life is a typical one where one or two landlords or some rich people exploit the labourers who come from this class, and the entire untouchable community depends upon the land lords and rich men for their livelihood. To make them economically independent, we have introduced the land reforms laws by which the land which is in excess of the prescribed ceiling limit is being given to the Scheduled Caste people. There are two ideals in this which we want to achieve. first ideal is to make the untouchables economically independent and the second ideal is to remove the concentration of wealth and means of production from the hands of a few people. If we allow the concentration of the means of production in the hands of a few persons, there will be a widening of economic disparities between one group and another. So, by this way, we are going towards bringing about socialism in our society. The other measures that we have taken are: Sir, in the rural parts, the money-lenders extract interest from the poor untouchables and we have liquidated the debt to the extent of Rs. 2400 or so; I am not very precise. There again, we are eliminating the class of 'sahukars'. We are going towards the achievement of the objective of a classless society at least in this area. Again, we are eliminating the classes of landlords and with this object in view, we are conferring occupancy rights on the tiller himself. We are, in this area also, going towards the achievement of the objective of a classless society.

Hereafter, there will be no class of land-lords and there will be no class of tenants; There will be no class of labourers. So, all our measures are intended towards the creation of a society where there are no classes and there is no scope for one class exploiting the other.

6-30 P.M.

MR. CHAIRMAN.—We should not have exceeded the time-limit. As a matter of fact, including myself, we are guilty of having violated that rule.

SRI S. S. ARAKERI.—This is a most vital issue.

MR. CHAIRMAN.—I do understand the anxiety and I am in full agreement with the hon, member. I know that the matter which is under discussion is a very important one which perhaps cannot be thrashed out within half an hour. Days together we can discuss and our discussion will not take us anywhere. I therefore request the Hon. Minister to explain the steps the Government have taken to ameliorate their conditions and protect their interests. I think within five minutes he can reply that.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕೆಲಾಯು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೂತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇುಪ್ಲಿವೆಂಟೀಷನ್ ಸೆಲ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಕ್ಕೆ, ತಾಲ್ಲೋಕುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಡದೇ ಇರಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI L. G. HAVANUR -There must be a mis-conception about the powers and the functioning of the Civil Rights Cell. It is only acting as a watch-dog for investigation and prosecution of cases arising out of the Civil Rights Act. Actually, it is not investigating into any case or prosecuting any case under the Criminal Procedure Code read with the provisions of the Civil Rights Enforcement Act. The practice of untouchability being now made a cognisable offence, the local Police Officers register the cases and investigate the offences. They prosecute the conserned accused persons in the appropriate Courts of the Magistrates and subsequently in the Sessions Court and But the object of creating this Cell is to have overall superintendance over the Police Officers and to see that proper action is taken by the Police Officers wherever atrocities have been committed against Harijans, and in exceptional cases where there is an allegation for instance, a certain Police Officer is not properly investigating into the offence or is biased or is partial; then the Cell itself may depute some of its Officers to co-ordinate the work of investigation and prosecution. This is all the object of the Cell. It is not intended to take any preventive measures nor to take up the investigation by itself in every case of atrocity. The other object is by creation of such a Cell, the Cell is able to collect the statistical data relating to the atrocities on the Harijans, the type of atrocities, the causes for atrocities, the intensity of atrocities, the frequency of occurrence, the places where they occur and other things. After collecting such data, they let the Government know what other effective measurrs should be taken. So, if the hon. Members feel that the entire responsibility of preventing atrocities on Harijans and taking measures in all cases of atrocities against Harijans is the job of the Cell it may not be correct. It has a very limited objective and the scope also falls within a narrow compass. Therefore, it might

not be proper on the part of the hon. Members to put all blame on the working of the Cell. We should find all fault with the society.

- SRI S. S. ARAKERI.—The blame is on the entire Government.
- SRI L. G. HAVANUR.—You mean which Government Central or State?
- SRI S. S. ARAKERI.—The State Government has failed to give due protection to the Harijans. Everyday the atrocities are being committed and the Police have failed. That is why I suggested that there must be a Police Force consisting of people with graduation as the minimum qualification on the lines of Indian Air Force, Navy etc.,
- SRI L. G. HAVANUR.—After reading over the two letters by me, would you honestly feel that the State Government has failed?
- SRI S. S. ARAKERI—You were ruling for 30 years. I don't say only the State Government; For the last 30 years, they could not solve the problem. They have failed. ಅವರ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ರಕ್ಷಣಾ ದಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, ಆಗ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಛೇರ್ ವುನ್ ರವರು. — ಈಗ ಅವರ ಭಾಗದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗಿ ಸೆಲಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯಚಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಿಾರಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರ ನೀಡಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI L. G. HAVANUR. - Of course Prof. Arakeri knows that the problem is not that simple to be solved within a short period of 5 years, ten years or even 30 years. He knows that it is not that small and that simple as to be solved by a State Government or by the Central Government but with utmost respect to the feelings of the hon. Member, I should say the approach he has suggested viz.. the creation of a seperate Police Force consisting mostly of the untouchable officers, i.e., graduates drawn mostly from those classes and to have a Dalith Sena in every taluk or in every village will not solve the problem. What we should aim at is the assimilation of these groups into the other groups also. By creating a separate Police force, we would be bringing about friction between the Police Force which the Hon. Member proposed with the other Members of the Society or the other Police Force; by having separate Dalitha Sena for untouchables, the social tensions will increase and instead of solving the problem, the problem gets magnified and aggravated.

So, our efforts should be to create some social and healthy conditions whereby the members of the caste Hindus also feel that the so called untouchables are also part of the same society and they are respected as human beings and give the same rights as are available to other communities. We shall all make efforts in that direction and I believe the time has now come that even upper class people have realised that what our forefathers did all in the past was a crime on Harijans or untouchables and they are not prepared to leave you the untouchables out of their fold as they did in the past. will embrace you even though you want to go out of Hindu fold and form a separate Dalitasthan. They are not prepared to leave you. There is an awakening in the upper caste also that hereafter they should not dissect their society like Christians and Islams. know as a result of the communalism they practiced in the past India was divided into the present Bharath and Pakisthan. They also know that in Kerala a separate district for muslims is being created and they do not want such a thing to happen again and fortunately the present younger generation and some of the political leaders of our party and opposition party-are progressive in their approach and I believe sooner the Handu Society will attain a status which is superior to other Communitier. Thank you Sir.

CHAIRMAN.—Now, the House stands adjourned to meet again tomorrow 1-00 P.M.

The House adjourned at forty five minutes past Six of the clock to meet again at one of the clock on Thursday the 10th August 1978.